

Briuselis, 2022 m. lapkričio 30 d.
(OR. en)

15230/22

Tarpinstitucinė byla:
2022/0414 (NLE)

ECOFIN 1238
FIN 1263
UEM 340

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

---

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPRez
gavimo data:	2022 m. lapkričio 30 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2022) 686 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMO dėl Vengrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo

---

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2022) 686 final.

Priedama: COM(2022) 686 final

Briuselis, 2022 11 30
COM(2022) 686 final

2022/0414 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

**dėl Vengrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo
patvirtinimo**

{SWD(2022) 686 final}

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

dėl Vengrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimo

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė¹, ypač į jo 20 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) COVID-19 protrūkis sutrikdė Vengrijos ekonomiką. 2019 m. Vengrijos vienam gyventojui tenkantis bendrasis vidaus produktas (BVP vienam gyventojui) sudarė 48 % Sąjungos vidurkio. Vengrijos realusis BVP 2020 m. sumažėjo 4,5 %, o 2020–2021 m. iš viso padidėjo 2,3 %. Poveikį vidutinio laikotarpio ekonominės veiklos rezultatams turintys ilgalaikiai uždaviniai apima našumo augimą, kvalifikuotos darbo jėgos pasiūlą, investicijas į žmogiškąjį kapitalą ir institucijų kokybę;
- (2) 2019 m. liepos 9 d., 2020 m. liepos 20 d. ir 2022 m. liepos 12 d. per Europos semestrą Taryba Vengrijai pateikė rekomendacijų. Taryba rekomendavo Vengrijai tęsti pažeidžiamiausių grupių integraciją į darbo rinką, didinti socialinės pagalbos ir nedarbo draudimo išmokų adekvatumą, gerinti švietimo rezultatus ir didinti palankių sąlygų neturinčių grupių dalyvavimą kokybiško bendrojo švietimo sistemoje. Taryba taip pat rekomendavo stiprinti sveikatos priežiūros sistemos atsparumą ir gerinti galimybes gauti kokybiškas profilaktinės ir pirminės sveikatos priežiūros paslaugas. Be to, Taryba rekomendavo Vengrijai stiprinti kovos su korupcija sistemą, be kita ko, stiprinant baudžiamąjį persekiojimą ir suteikiant daugiau galimybių visuomenei susipažinti su informacija, stiprinti teismų nepriklausomumą, užtikrinti veiksmingą socialinių partnerių ir suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą politikos formavimo procese ir didinti konkurenciją viešųjų pirkimų srityje. Vengrijai taip pat buvo rekomenduota toliau paprastinti mokesčių sistemą, kartu ją stiprinant, kad būtų išvengta agresyvaus mokesčių planavimo rizikos, taip pat didinti konkurenciją ir reguliavimo nuspėjamumą paslaugų sektoriuje ir sistemingai tikrinti, ar verslo sandoriuose laikomasi konkurencijos taisyklių. Be to, Taryba rekomendavo Vengrijai užtikrinti, kad visos neatidėliotinos priemonės būtų griežtai proporcingos ir jomis

¹ OL L 57, 2021 2 18, p. 17.

nebūtų trikdoma verslo veikla. Taryba taip pat rekomendavo Vengrijai įgyvendinti priemones, kuriomis pandemijos metu būtų užtikrinta likvidumo parama mažosioms ir vidutinėms įmonėms, paankstinti viešųjų investicinių projektų įgyvendinimą ir skatinti privačiąsias investicijas, kad būtų paskatintas ekonomikos atsigavimas. Taryba taip pat rekomendavo Vengrijai gerinti ilgalaikį pensijų sistemos tvarumą, kartu išlaikant jos adekvatumą, visų pirma siekiant mažinti pajamų nelygybę. Vengrijai rekomenduota sutelkti investicijas į žaliąją ir skaitmeninę pertvarką, visų pirma į švarią ir veiksmingą energijos gamybą bei vartojimą, darnųjį transportą ir mokykloms skirtą skaitmeninę infrastruktūrą, taip pat skatinti reformas ir investicijas į tvarų vandens išteklių ir atliekų tvarkymą, ekonomikos žiedžiškumą, įmonių skaitmenizavimą, žaliuosius ir skaitmeninius įgūdžius, mokslinius tyrimus ir inovacijas. Galiausiai Vengrijai rekomenduota mažinti bendrą priklausomybę nuo iškastinio kuro spartinant perėjimą prie atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimo, visų pirma racionalizuojant leidimų išdavimo procedūras ir atnaujinant elektros energijos infrastruktūrą, įvairinti iškastinio kuro importą, *inter alia*, stiprinti jungtis dalyvaujant kitoms šalims, ir mažinti priklausomybę nuo iškastinio kuro pastatų ir transporto sektoriuose intensyvinant pastangas, susijusias su visiems skirtomis energijos vartojimo efektyvumo priemonėmis, ypač gyvenamuosiuose namuose, ir su transporto elektrifikavimu;

- (3) 2020 m. liepos 20 d. Vengrijai skirtose rekomendacijose buvo pateikta daugiau konkrečių politikos gairių, kaip įveikti COVID-19 pandemiją. Įvertinusi pažangą, padarytą įgyvendinant šias šaliai skirtas rekomendacijas tuo metu, kai buvo pateiktas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas, Komisija padarė išvadą, kad rekomendacija dėl būtinų priemonių, kad būtų veiksmingai kovojama su COVID-19 pandemija, palaikoma ekonomika ir remiamas būsimas atsigavimas, yra visiškai įgyvendinta. Padaryta didelė pažanga įgyvendinant rekomendaciją dėl likvidumo paramos mažosioms ir vidutinėms įmonėms bei dėl privačiųjų investicijų skatinimo;
- (4) 2021 m. gegužės 11 d. pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 1 dalį Vengrija Komisijai pateikė nacionalinį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą. Jis pateiktas po konsultacijų, vykdytų pagal nacionalinę teisinę sistemą su vietos ir regionų valdžios institucijomis, socialiniais partneriais, pilietinės visuomenės organizacijomis, jaunimo organizacijomis ir kitais atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais. 2021 m. gegužės mėn. pateiktą versiją Vengrija pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 1 dalį papildė ir atnaujino ir 2022 m. lapkričio 3 d. Komisijai buvo pateikta konsoliduota versija. Nacionalinė atsakomybė už ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą yra jų sėkmingo įgyvendinimo ir ilgalaikio poveikio valstybėje narėje bei patikimumo visoje Europoje pagrindas. Pagal to reglamento 19 straipsnį Komisija ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano aktualumą, veiksmingumą, efektyvumą ir darną įvertino vadovaudamasi to reglamento V priede pateiktomis vertinimo gairėmis;
- (5) ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planais turėtų būti siekiama Reglamentu (ES) 2021/241 nustatytos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/2094² nustatytos Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonės bendrųjų tikslų, kad būtų remiamas atsigavimas po COVID-19

---

² 2020 m. gruodžio 14 d. Tarybos reglamentas (ES) 2020/2094, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonė atsigavimui po COVID-19 krizės paremti (OL L 433I, 2020 12 22, p. 23).

krizės. Jais turėtų būti skatinama Sąjungos ekonominė, socialinė ir teritorinė sanglauda, prisidedant prie kiekvieno iš Reglamento (ES) 2021/241 3 straipsnyje nurodytų šešių ramsčių;

- (6) valstybių narių įgyvendinamais ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planais visoje Sąjungoje bus koordinuojamos pastangos investuoti ir reformuoti. Koordinuotai ir vienu metu įgyvendinant šias reformas ir investicijas bei vykdant tarpvalstybinius projektus, tokios reformos ir investicijos viena kitą papildys ir turės teigiamą šalutinį poveikį visoje Sąjungoje. Todėl apie trečdalį Priemonės poveikio valstybių narių ekonomikos augimui ir darbo vietų kūrimui lems kitose valstybėse narėse įgyvendinamų priemonių šalutinis poveikis;

Subalansuotas atsakas, prisidedant prie šešių ramsčių įgyvendinimo

- (7) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies a punktą ir V priedo 2.1 kriterijų, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas iš esmės (A reitingas) yra visapusiškas ir tinkamai subalansuotas atsakas į ekonominę ir socialinę padėtį, todėl tinkamai prisideda prie visų šešių to reglamento 3 straipsnyje nurodytų ramsčių, atsižvelgiant į konkrečius atitinkamos valstybės narės sprendžiamus uždavinius ir finansinius asignavimus;
- (8) ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytos priemonės, kuriomis prisidedama prie visų šešių ramsčių, ir daugeliu plano komponentu vienu metu prisidedama prie kelių ramsčių. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatyta įvairių priemonių, ypač daug dėmesio skiriant žaliajai pertvarkai, skaitmeninei transformacijai, ekonominio, socialinio ir institucinio atsparumo didinimui, taip pat kitos kartos politikai. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane taip pat numatytos priemonės pažangiam, tvariam ir integraciniam augimui, taip pat socialinei ir teritorinei sanglaudai remti laikantis Europos pramonės strategijos;
- (9) ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas svariai prisideda prie žaliosios pertvarkos ir skaitmeninės transformacijos. Žalioji pertvarka skatinama visų pirma reformomis ir investicijomis darniojo transporto, energetikos, vandens išteklių valdymo ir žiedinės ekonomikos srityse. Pagrindinės priemonės yra investicijos į netaršų viešąjį transportą, energijos tinklų plėtrą ir energijos gamybą iš atsinaujinančiųjų išteklių. Keliuose komponentuose yra priemonių, kuriomis siekiama didinti viešųjų ir gyvenamosios paskirties pastatų energijos vartojimo efektyvumą. Skaitmeninė transformacija visų pirma remiama taikant priemones, kuriomis skatinamas švietimo ir viešojo administravimo skaitmenizavimas, taip pat sveikatos, energetikos ir transporto sektorių skaitmenizavimas ir skaitmeninių įgūdžių ugdymas;
- (10) nemažai ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano reformų ir investicijų skirta sveikatos priežiūrai gerinti bei ekonominiam, socialiniam ir instituciniam atsparumui didinti. Tikimasi, kad sveikatos priežiūros sektoriaus priemonės padidins veiksmingumą ir pagerins sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą visiems. Priemonės taip pat apima būsto sąlygų gerinimą vargingiausiose gyvenvietėse gyvenantiems žmonėms. Tikimasi, kad pagrindinės institucinės reformos padidins ekonomikos atsparumą stiprinant kovą su korupcija ir didinant teismų nepriklausomumą. Numatytomis reformomis siekiama supaprastinti mokesčių sistemą ir ją sustiprinti, kad būtų išvengta agresyvaus mokesčių planavimo rizikos, taip pat sustiprinti viešų konsultacijų ir poveikio vertinimo vaidmenį priimant teisės aktus, kad pagerėtų reguliavimo kokybė ir nuspėjamumas. Pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo tikimasi pasiekti visų pirma taikant įvairias priemones, kuriomis siekiama

didinti konkurenciją viešųjų pirkimų srityje, įskaitant tikslinius veiksmus, kuriais siekiama sudaryti palankesnes sąlygas mažosioms ir vidutinėms įmonėms dalyvauti viešuosiuose pirkimuose, ir skatinti mokslinius tyrimus ir inovacijas;

- (11) tikimasi, kad socialinė ir teritorinė sanglauda bus skatinama taikant įvairias ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano priemones, visų pirma reformas ir investicijas, kuriomis remiamas kvalifikuotos ir konkurencingos darbo jėgos plėtra, be kita ko, ugdant skaitmeninius ir profesinius įgūdžius, taip pat reformas, kuriomis siekiama didinti viešųjų finansų tvarumą. Be to, keliomis priemonėmis siekiama spręsti konkrečias nepalankiausioje padėtyje esančių gyvenviečių problemas, o sveikatos priežiūros srities priemonėmis taip pat padedama užtikrinti visapusiškesnes pirminės sveikatos priežiūros paslaugas ir galimybes gauti kokybiškas stacionariosios sveikatos priežiūros paslaugas. Galiausiai didelė ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano dalis skirta kitos kartos politikai, visų pirma skaitmenizuojant švietimą, gerinant galimybes gauti kokybiškas ir įtraukias švietimo paslaugas ir didinant ankstyvojo ugdymo ir priežiūros prieinamumą;

Visų ar didelės dalies šaliai skirtose rekomendacijose nustatytų uždavinių sprendimas

- (12) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies b punktą ir V priedo 2.2 kriterijų numatoma, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas padės veiksmingai spręsti visus uždavinius arba didelę dalį uždavinių (A reitingas), nustatytų atitinkamose Vengrijai skirtose rekomendacijose, įskaitant fiskalinius aspektus, arba uždavinius, nustatytus kituose atitinkamuose dokumentuose, kurius Komisija oficialiai priėmė per Europos semestrą;
- (13) į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta daug viena kitą papildančių reformų ir investicijų, kuriomis padedama veiksmingai spręsti visus arba didelę dalį ekonominių ir socialinių uždavinių, nurodytų Vengrijai skirtose rekomendacijose, kurias Taryba per 2019, 2020 ir 2022 m. Europos semestrą pateikė Vengrijai, visų pirma susijusių su žaliaja ir skaitmenine pertvarka, švietimu, darbo rinka, socialine politika, sveikatos priežiūra, kovos su korupcija sistema, teismų nepriklausomumu, konkurencija viešųjų pirkimų srityje, sprendimų priėmimo kokybe ir skaidrumu, mokesčiais ir agresyviu mokesčių planavimu bei pensijų sistema;
- (14) ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pateikta keletas atitinkamų priemonių, kuriomis siekiama spręsti uždavinius, susijusius su žaliaja pertvarka. Kalbant apie energijos gamybą ir energijos vartojimo efektyvumą, plane numatytos reformos, kuriomis siekiama pagerinti leidimų gaminti atsinaujinančiąją energiją išdavimo procedūras, supaprastinti mažų atsinaujinančiosios energijos elektrinių prijungimą prie tinklo ir šalinti kliūtis vėjo energetikai plėtoti. Vengrija įsipareigojo bendrą atsinaujinančiosios energijos gamybos įrenginių, kuriuos leidžiama prijungti prie tinklo, galią iki 2026 m. padidinti bent iki 10 000 MW. Į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą taip pat įtrauktos investicijos, kuriomis siekiama didinti saulės energijos gamybos plėtrą ir gerinti elektros energijos tinklą, kad būtų galima saugiai integruoti iš atsinaujinančiųjų išteklių pagamintą energiją. Be to, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktos kelios investicijos, skirtos viešiesiems pastatams, ypač švietimo ir sveikatos priežiūros sektoriuose, taip pat gyvenamiesiems pastatams renovuoti siekiant padidinti jų energijos vartojimo efektyvumą. Į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktos darniojo transporto srities investicijos, skirtos priemiestinių geležinkelių tinklui, TEN-T koridorių geležinkelių tinklui, netauršų autobusų transportui ir TEN-T geležinkelių centriniam

eismo valdymui plėtoti. Be to, Vengrija įdiegs bendrą nacionalinę autobusų ir geležinkelių transporto tarifų, bilietų pardavimo ir keleivių informavimo sistemą. Į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą taip pat įtrauktos priemonės, kuriomis siekiama skatinti reformas ir investicijas į žiedinę ekonomiką ir tvarų atliekų tvarkymą, taip pat tvarų vandens išteklių valdymą, visų pirma skatinant gamtos procesais pagrįstą vandens sulaikymą;

- (15) be to, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pateikta keletas tinkamų priemonių, kuriomis siekiama spręsti uždavinius, susijusius su žaliąja pertvarka. Į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktos priemonės, kuriomis siekiama tiekti knyginius kompiuterius ir rengti atitinkamus mokymus valstybinių mokyklų mokytojams ir mokiniams, tiekti informacinių ir ryšių technologijų (IRT) įrenginius pradinėms ir vidurinėms mokykloms, įskaitant profesinio rengimo ir mokymo mokyklas, universitetams ir suaugusiųjų mokymo įstaigoms, taip pat didinti sveikatos priežiūros ir transporto sektorių skaitmenizavimą. Be to, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktos tam tikros priemonės, kuriomis siekiama didinti viešojo administravimo skaitmenizavimą, visų pirma pasitelkiant elektronines mokesčių informacijos teikimo platformas, toliau plėtojant elektroninę viešųjų pirkimų sistemą ir tobulinant prokuratūros bylų valdymo sistemą;
- (16) į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktos kelios priemonės, skirtos švietimo srities uždaviniams spręsti. Plane numatytos reformos, kuriomis siekiama didinti mokytojo profesijos patrauklumą taikant mechanizmą, užtikrinantį laipsnišką mokytojų darbo užmokesčio konvergenciją iki ne mažiau kaip 80 % aukštąjį išsilavinimą įgijusių asmenų vidutinio darbo užmokesčio, mažinti segregaciją mokyklose, taip pat užtikrinti galimybes gauti kokybišką mokyklinį ugdymą, visų pirma mokiniams ir mokytojams tiekiant įrenginius, kurie reikalingi norint dalyvauti šiuolaikiniame skaitmeniniame ugdyme, ir ugdant mokinių ir mokytojų skaitmeninius įgūdžius. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane taip pat numatytos investicijos, kuriomis siekiama suteikti mokytojams persikvalifikavimo galimybių ir rengti specialius vadybos mokymus mokyklų vadovams bei jų pavaduotojams, remti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių integraciją į bendrojo ugdymo mokyklas ir, siekiant pagerinti ugdymo veiksmingumą ir kokybę, pradėti mažų, prastus rezultatus pasiekiančių pagrindinio ugdymo mokyklų klasių integravimo į didesnes mokyklas procesą. Be to, su moksliniais tyrimais ir inovacijomis susiję uždaviniai sprendžiami steigiant nacionalines laboratorijas, kad būtų pagerinta mokslo ir inovacijų ekosistema;
- (17) šaliai skirta rekomendacija dėl pažeidžiamiausių grupių integracijos į darbo rinką įgyvendinama kuriant papildomas vietas vaikų lopšeliuose, skatinant nepalankiausioje padėtyje esančių gyvenviečių gyventojų įsidarbinimo galimybes ir investuojant į skaitmeninę švietimo įrangą, skaitmeninį mokymosi turinį, suaugusiųjų mokymo kursus ir modernizuotą mokymosi aplinką profesinio rengimo ir mokymo įstaigose ir universitetuose;
- (18) į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktos įvairios priemonės, skirtos konkrečioms su socialine politika susijusiems uždaviniams spręsti, teikiant visapusišką paramą 300 nepalankiausioje padėtyje esančių gyvenviečių gyventojams. Šiomis priemonėmis siekiama skatinti užimtumą ir įgūdžių ugdymą atsižvelgiant į vietos specifiką, siekti geresnių mokymosi rezultatų taikant į bendruomenę orientuotus pedagogikos metodus, statyti ir renovuoti socialinį būstą ir steigti socialines saulės elektrines;

- (19) ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatyta daug reformų ir investicijų aktualiausiems sveikatos priežiūros paslaugų uždaviniams spręsti. Visų pirma tai yra investicijos į ligoninių infrastruktūros ir įrangos atnaujinimą, stacionariosios sveikatos priežiūros tinklo optimizavimą ir pirminės bei profilaktinės sveikatos priežiūros paslaugų plėtojimą, kuriant integruotas sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių bendrosios praktikos gydytojų bendruomenes. Jas papildo investicijos į skaitmeninę sveikatos priežiūrą, pavyzdžiui, skaitmeninimo programas ir nuotolinę vyresnio amžiaus žmonių priežiūrai skirtą stebėseną. Dar viena priemonė siekiama panaikinti privatų atsiskaitymą sveikatos priežiūros sistemoje;
- (20) į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta nemažai priemonių, skirtų kovos su korupcija sistemai stiprinti. Tarp šių priemonių yra profesinio sąžiningumo institucijos įsteigimas, siekiant veiksmingai sustiprinti sukčiavimo, interesų konfliktų ir korupcijos, taip pat kitų neteisėtų veiksmų ir pažeidimų, susijusių su Sąjungos paramos įgyvendinimu Vengrijoje, prevenciją, nustatymą ir ištaisymą, ypač daug dėmesio skiriant viešiesiems pirkimams ir turto deklaracijų patikimumo užtikrinimui. Pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, profesinio sąžiningumo institucijai turėtų būti suteikti dideli įgaliojimai įsikišti visais atvejais, kai, jos nuomone, kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos nesiėmė reikiamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias sukčiavimui, interesų konfliktams, korupcijai ir kitiems neteisėtiems veiksams ar pažeidimams, kurie daro poveikį patikimam Sąjungos biudžeto finansų valdymui ar Sąjungos finansinių interesų apsaugai arba kelia didelę riziką, kad toks poveikis bus daromas, kad jie būtų nustatyti ir ištaisyti. Turėtų būti užtikrintas visiškas sąžiningumo institucijos nepriklausomumas, be kita ko vykdant jos darbuotojų ir vadovų atranką ir sudarant biudžetą. Pagal kitą priemonę numatoma įsteigti kovos su korupcija darbo grupę, kurioje dalyvautų daug nepriklausomų nevyriausybinų organizacijų atstovų ir kuri nuolat nagrinėtų esamas kovos su korupcija priemones ir rengtų pasiūlymus, kaip pagerinti korupcijos ir kitų veiksmų, pavyzdžiui, nepotizmo, favoritizmo ar „sukamųjų durų“ reiškinių tarp viešojo ir privačiojo sektorių, nustatymą, tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą ir sankcijų už juos taikymą. Pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, darbo grupei turėtų pirmininkauti profesinio sąžiningumo institucijos pirmininkas, tačiau ji turėtų dirbti nepriklausomai nuo šios institucijos. Be to, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktos priemonės, kuriomis siekiama remti glaudesnę bendradarbiavimą su Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF), plėsti turto deklaracijų subjektinę ir materialinę taikymo sritį bei stiprinti viešojo intereso turto valdymo fondų, vykdančių viešojo intereso veiklą, ir jų įsteigtų ar išlaikomų juridinių asmenų naudojimosi Sąjungos parama priežiūrą ir skaidrumą. Į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą taip pat įtrauktos kelios reformos, kuriomis siekiama sustiprinti teisinę, institucinę ir praktinę tvarką siekiant veiksmingiau užkirsti kelią sukčiavimui, korupcijai, interesų konfliktams ir kitiems neteisėtiems veiksams naudojantis Sąjungos parama, juos nustatyti ir ištaisyti. Be to, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukta reforma, kuria siekiama sustiprinti kovos su korupcija sistemą, nustatant galimybę teismine tvarka peržiūrėti prokuratūros arba tyrimą atliekančios institucijos sprendimus nenagrinėti pranešimo apie nusikaltimą arba nutraukti baudžiamąją bylą. Pagal vieną priemonę taip pat numatoma visiškai įgyvendinti dabartinę Vengrijos nacionalinę kovos su korupcija strategiją ir veiksmų planą ir parengti naują nacionalinę kovos su korupcija strategiją ir veiksmų planą. Keletas ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano priemonių padeda didinti viešųjų duomenų skaidrumą ir galimybes su jais susipažinti, be kita ko, siekiant

sustiprinti kovos su korupcija sistemą sudarant sąlygas nepriklausomai priežiūrai. Tokios priemonės, be kita ko, yra centrinio registro, kuriame galima ieškoti informacijos apie viešųjų lėšų naudojimą, sukūrimas ir naudojimas, išlaidų, susijusių su prašymais visuomenei suteikti informaciją, panaikinimas arba apribojimas, teismo procedūrų bylose, susijusiose su galimybe visuomenei susipažinti su informacija, sutrumpinimas ir reguliarius visų viešųjų įstaigų tikrinimas siekiant įvertinti, ar jos laikosi atitinkamų reikalavimų dėl galimybės susipažinti su visuomenei svarbiais duomenimis suteikimo;

- (21) šaliai skirta rekomendacija dėl teismų nepriklausomumo didinimo įgyvendinama vykdant keletą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytų reformų, kuriomis tikimasi padidinti teismų ir teisėjų, įsteigtų ir paskirtų pagal įstatymą vadovaujantis ES sutarties 19 straipsniu ir atitinkama ES *acquis*, nepriklausomumą ir nešališkumą, taip keliant teisminės apsaugos lygį ir gerinant investicinę aplinką Vengrijoje. Į planą įtrauktos priemonės, skirtos Nacionalinės teismų tarybos santykiniam vaidmeniui ir įgaliojimams stiprinti, palyginti su Nacionalinio teismų biuro pirmininko įgaliojimais. Tikimasi, kad Nacionalinei teismų tarybai vykdant veiksmingą Nacionalinio teismų biuro pirmininko kontrolę, sumažės galimybės centrinei teismų administracijai savavališkai priimti sprendimus, įskaitant sprendimus dėl teisėjų skyrimo, todėl bus padidintas teismų nepriklausomumas. Pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, tai turėtų būti pasiekta visų pirma pradėjus taikyti reikalavimą pareikšti pagrįstą įpareigojančią Nacionalinės teismų tarybos nuomonę dėl atskirų sprendimų, pavyzdžiui, dėl kandidatų į Nacionalinės teismų tarnybos pirmininko ir pirmininko pavaduotojo pareigas tinkamumo remiantis tinkamumo kriterijais; dėl skyrimo į teisėjų ir teismų vadovų pareigas procedūrų panaikinimo ir teisėjų pašalinimo iš teisėjų, nagrinėjančių specialiąsias, įskaitant administracines, bylas, sąrašo. Nacionalinė teismų taryba taip pat turėtų pateikti pagrįstą įpareigojančią nuomonę dėl taisyklių, susijusių, pavyzdžiui, su teisėjų pareigybėms taikoma balų sistema, priemokų skyrimo sąlygomis, teisėjų mokymu, nacionaliniu darbo krūviu ir teisėjų pareigybių skaičiumi. Galiausiai teisėjai, kurie yra Nacionalinės teismų tarybos nariai, turėtų turėti galimybę būti perrenkami kitai kadencijai, o Nacionalinė teismų taryba turėtų turėti galimybę susipažinti su visais dokumentais, teisnumą ir savarankiškumą išmokėdama savo biudžeto lėšas bei teisę kreiptis į kompetentingą teismą ir Konstitucinį Teismą, kad apgintų savo išimtinės teises. Be to, turėtų būti nustatytos nediskrecinės laikinųjų teismų pirmininkų skyrimo taisyklės ir draudimas teisėjams po komandiravimo grįžti dirbti į aukštesnės instancijos teismą. Tikimasi, kad kita reforma sustiprins Aukščiausiojo Teismo (vengr. *Kúria*) teisėjų nepriklausomumą, visų pirma iš dalies pakeičiant *Kúria* pirmininko, kuris turėtų turėti ne mažiau kaip penkerių metų teisėjo darbo patirtį ir negalėtų būti perrenkamas, rinkimo taisyklės. Nacionalinė teismų taryba turėtų pateikti pagrįstą įpareigojančią nuomonę dėl kandidatų į *Kúria* pirmininko ir pirmininko pavaduotojo pareigas tinkamumo. Reforma taip pat turėtų panaikinti galimybę Konstitucinio Teismo nariams būti paskirtiems *Kúria* teisėjais ne pagal įprastą kandidatavimo procedūrą, patobulinti bylų paskirstymo sistemą ir užtikrinti didesnius *Kúria* teisėjų tarybos įgaliojimus. Tikimasi, kad tolesnėmis reformomis bus pašalintos kliūtys kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą prašymu priimti prejudicinį sprendimą ir panaikinta 2019 m. suteikta galimybė valdžios institucijoms ginčyti Konstituciniame Teisme galutinius teismo sprendimus, siekiant užtikrinti, kad galutinius sprendimus priimtų kompetentingi nepriklausomi teismai;

- (22) į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą taip pat įtraukta keletas priemonių, kuriomis siekiama spręsti su konkurencija viešųjų pirkimų srityje susijusius uždavinius, be kita ko stiprinant viešųjų pirkimų procedūrų sąžiningumą. Reformą sudaro stebėsenos priemonės, pagal kurią būtų vertinamas viešųjų pirkimų procedūrų, kurių metu pateikiamas vienintelis pasiūlymas, skaičius ir priežastys, sukūrimas ir nuolatinis naudojimas. Kita reforma siekiama sukurti veiklos rezultatų vertinimo sistemą, pagal kurią būtų reguliariai vertinamas viešųjų pirkimų efektyvumas ir ekonominis veiksmingumas, taip pat ribotos konkurencijos priežastys sektoriuose, kuriuose konkurencija yra mažiausia. Turėtų būti parengtas ir įgyvendintas veiksnių planas, grindžiamas gerąja tarptautine praktika, siekiant stiprinti konkurenciją viešųjų pirkimų srityje. Remiantis šiomis reformomis, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktas Vengrijos įsipareigojimas iki mažiau nei 15 % sumažinti ir išlaikyti viešųjų pirkimų procedūrų, kurių metu pateikiamas vienintelis pasiūlymas, dalį; tai taikoma tiek procedūroms, kurios visiškai arba iš dalies finansuojamos Sąjungos paramos lėšomis, tiek vien nacionalinėmis lėšomis finansuojamoms procedūroms. Šias reformas papildė į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktos mokymo galimybės ir paramos schema, kuriomis siekiama sudaryti palankesnes sąlygas labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose, taip pat priemonės elektroninei viešųjų pirkimų sistemai plėtoti, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos nepriklausomai viešųjų pirkimų konkurencijos priežiūrai ir analizei;
- (23) į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktos reformos, kuriomis siekiama gerinti sprendimų priėmimo proceso kokybę ir skaidrumą, pasitelkiant veiksmingą socialinį dialogą, bendradarbiavimą su kitais suinteresuotaisiais subjektais ir reguliarių poveikio vertinimą. Susijusiomis priemonėmis siekiama užtikrinti, kad dėl Vyriausybės parengtų teisės aktų projektų būtų sistemingai ir pakankamą laikotarpį vykdomos viešos konsultacijos, nebent būtų tinkamai pagrįstų priežasčių to nedaryti, ir kad būtų nuosekliai rengiami ir viešai skelbiami visų teisės aktų projektų poveikio vertinimai. Aiškus socialinių partnerių ir suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas priimanant sprendimus taip pat yra išankstinė daugelio ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano priemonių sąlyga. Suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas įgyvendinant ir prižiūrint patį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą taip pat numatytas įsteigiant stebėsenos komitetą ir jam vykdamą veiklą; bent pusę komiteto narių turėtų sudaryti nuo valdžios institucijų visiškai nepriklausomos pilietinės visuomenės organizacijos;
- (24) ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane taip pat numatytos priemonės, susijusios su verslo aplinka, visų pirma mokesčių sistemos tobulinimu. Į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktos reformos, kuriomis siekiama veiksmingiau kovoti su agresyviu mokesčių planavimu, pavyzdžiui, teikti daugiau duomenų apie sandorių kainodarą, nustatyti minimalius pelno mokesčio turinio reikalavimus priedangos įmonėms ir išplėsti neatskaitymo taisyklių taikymo sritį mokėjimams, atliekamiems į mažų arba nulinių mokesčių jurisdikciją turinčius subjektus. Kalbant apie mokesčių supaprastinimą, plane numatyta priemonių, kuriomis siekiama sumažinti mokesčių skaičių, taip pat mokesčių prievolių vykdymo procedūrų skaitmeninės transformacijos priemonių;
- (25) į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktas reformų planas, kuriuo siekiama pagerinti Vengrijos pensijų sistemos vidutinio laikotarpio ir ilgalaikį tvarumą, kartu didinant mažesnes pajamas gaunančių pensininkų teisių į pensiją

adekvatumą. Be to, tikimasi, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas prisidės prie viešųjų finansų tvarumo įgyvendinant išlaidų peržiūrą;

- (26) su neatidėliotinu fiskalinės politikos atsaku į pandemiją susijusios rekomendacijos gali būti laikomos nepatenkančiomis į Vengrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano taikymo sritį, nepaisant to, kad Vengrija, laikydama Stabilitumo ir augimo pakto bendrosios nukrypti leidžiančios išlygos, iš esmės tinkamai ir pakankamai reagavo į neatidėliotiną poreikį 2020, 2021 ir 2022 m. remti ekonomiką fiskalinėmis priemonėmis;

Indėlis į augimo potencialą, darbo vietų kūrimą ir ekonominį, socialinį ir institucinį atsparumą

- (27) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies c punktą ir V priedo 2.3 kriterijų numatoma, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas turės didelį poveikį (A reitingas) Vengrijos ekonomikos augimo potencialo didinimui, darbo vietų kūrimui ir ekonominio, socialinio ir institucinio atsparumo didinimui, kartu prisidedant prie Europos socialinių teisių ramsčio įgyvendinimo, be kita ko, propaguojant vaikams ir jaunimui skirtą politiką, taip pat ekonominio ir socialinio COVID-19 krizės poveikio mažinimui, taip sustiprinant ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą ir konvergenciją Sąjungoje;
- (28) Komisijos tarnybų atliktas modeliavimas rodo, kad, įgyvendinus ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą ir ėmusis kitų pagal Europos Sąjungos ekonomikos gaivinimo priemonę finansuojamų priemonių, Vengrijos BVP iki 2025 m. gali padidėti 1,0 %–1,4 %; toks modeliavimas neapima galimo didelio teigiamo struktūrinių reformų poveikio. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatoma remti pažangų, tvarų ir integracinį augimą – didžiąją dalį investicijų skirti sėkmingai žaliajai ir skaitmeninei pertvarkai remti, inovacijoms skatinti, viešajam administravimui ir viešosioms paslaugoms skaitmenizuoti bei konkurencijai viešuosiuose pirkimuose didinti. Tikimasi, kad taikant priemones padidės viešųjų pastatų energijos vartojimo efektyvumas ir iš atsinaujinančiųjų išteklių pagaminamos energijos dalis. Taip pat tikimasi, kad jomis bus sustiprinti skaitmeniniai įgūdžiai ir užtikrinami geresni sveikatos rezultatai;
- (29) tikimasi, kad pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą vykdant reformas ir investuojant į viešąjį švietimą, profesinį mokymą ir aukštąjį mokslą, vidutiniu ir ilguoju laikotarpiu padidės kvalifikuotų darbuotojų pasiūla. Tikimasi, kad, naudojant vis daugiau skaitmeninių priemonių ir sprendimų, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas ypač prisidės prie skaitmeninių įgūdžių stiprinimo švietimo ir sveikatos srityse. Reformos ir investicijos į sveikatos priežiūrą taip pat gali padėti didinti darbo jėgos pasiūlą. Tikimasi, kad ekonomikos inovacijų potencialą padidins investicijos, skatinančios įvairių mokslinių tyrimų ir plėtros subjektų bendradarbiavimą keliose strategiškai svarbiose srityse. Priemonės, kuriomis siekiama didinti konkurenciją viešųjų pirkimų srityje, kovoti su korupcija, stiprinti teismų nepriklausomumą, gerinti teisės aktų kokybę ir viešųjų išlaidų kokybę, taip pat gali paskatinti potencialią gamybą, nes pagerės investicijų, ypač viešajame sektoriuje, kokybė;
- (30) tikimasi, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas prisidės prie žaliosios pertvarkos ir sumažins priklausomybę nuo iškastinio kuro importo. Tikimasi, kad reformos ir investicijos į atsinaujinančiąją energiją, taip pat investicijos į elektros energijos tinklą, kad būtų galima naudoti daugiau atsinaujinančiųjų energijos išteklių,

gerokai padidins netaršios elektros energijos gamybos dalį. Be to, tikimasi, kad investicijos į energijos vartojimo efektyvumą viešuosiuose ir gyvenamuosiuose pastatuose sumažins iškastinės energijos suvartojimą ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimą. Tikimasi, kad darnaus judumo priemonės, įskaitant patobulintas priemiestinių geležinkelių linijas ir elektrinius autobusus, pagerins viešojo transporto kokybę ir efektyvumą, taip pat sumažins išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį ir pagerins oro kokybę, o tai turės teigiamą poveikį sveikatos rezultatams ir našumui;

- (31) ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano priemonės, kuriomis tikimasi padaryti teigiamą poveikį socialinei sanglaudai ir padėti mažinti pažeidžiamų grupių patiriamą socialinę ir ekonominę riziką, apima ikimokyklinio amžiaus vaikų priežiūros paslaugų plėtrą, skaitmeninių įgūdžių skatinimą mokyklose, palankių sąlygų neturinčių mokinių ir specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių dalyvavimo kokybiškame bendrajame ugdyme didinimą, segregacijos rizikos mokyklose mažinimą ir sveikatos priežiūros reformų rinkinį, pagal kurį investuojant į sveikatos priežiūros sektorių ir naikinant neoficialų privatų atsiskaitymą sveikatos priežiūros sektoriuje siekiama užtikrinti vienodesnes galimybes gauti sveikatos priežiūros paslaugas. Taip pat numatytas išsamus priemonių rinkinys, skirtas paramai nepalankiausioje padėtyje esančioms gyvenvietėms pagal konkrečius poreikius;

Reikšmingos žalos nedarymo principas

- (32) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies d punktą ir V priedo 2.4 kriterijų, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planu numatoma užtikrinti, kad jokia ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatyta reformų ir investicinių projektų įgyvendinimo priemone nebūtų padaryta reikšminga žala aplinkos tikslams (A reitingas), kaip tai suprantama pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2020/852³ 17 straipsnį (reikšmingos žalos nedarymo principas);
- (33) vadovaudamasi techninėmis gairėmis, pateiktomis Komisijos pranešime „Reikšmingos žalos nedarymo principo taikymo pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės reglamentą techninės gairės“⁴, Vengrija pateikė pagrindimą, kad jokia ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano priemone nedaroma reikšminga žala jokiam aplinkos tikslui. Prireikus Vengrija pasiūlė įgyvendinti rizikos mažinimo priemones, kad būtų išvengta reikšmingos žalos, kurios turėtų būti numatytos nustatant atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes;
- (34) ypatingas dėmesys buvo skirtas priemonėms, kurių poveikį aplinkos tikslams reikia atidžiai stebėti. Visų pirma, įgyvendinant priemones, susijusias su vandens tiekimo infrastruktūros statyba ir renovavimu, atitinkamomis tarpinėmis reikšmėmis užtikrinama, kad nebūtų daroma reikšminga žala aplinkai, pirmiausia atsižvelgiant į poveikio aplinkai vertinimo rezultatus ir sąlygas, laikantis ES aplinkos teisės aktų, ir užtikrinant, kad būtų išduoti atitinkami vandens ėmimo leidimai ir būtų pasiekta gera paviršinio ir požeminio vandens telkinių, kuriems šios investicijos turės įtakos, ekologinė būklė;

³ 2020 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2020/852 dėl sistemos tvariam investavimui palengvinti sukūrimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2019/2088 (OL L 198, 2020 6 22, p. 13).

⁴ OL C 58, 2021 2 18, p. 1.

Indėlis į žaliąją pertvarką, įskaitant biologinę įvairovę

- (35) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies e punktą ir V priedo 2.5 kriterijų, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane yra priemonių, kuriomis dideliu mastu (A reitingas) prisidedama prie žaliosios pertvarkos, įskaitant biologinę įvairovę, arba dėl jos kylančių uždavinių sprendimo. Priemonėms, kuriomis remiami klimato tikslai, skiriama suma sudaro 48,1 % visų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytų asignavimų, apskaičiuotų pagal to reglamento VI priede pateiktą metodiką. Pagal to reglamento 17 straipsnį, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas atitinka 2021–2030 m. nacionaliniame energetikos ir klimato srities veiksmų plane pateiktą informaciją;
- (36) tikimasi, kad reformos ir investicijos į didesnę atsinaujinančiosios energijos naudojimą, tinklo tobulinimą ir energijos vartojimo efektyvumo priemones padės Vengrijai pasiekti 2030 m. priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo tikslus ir padės pereiti prie mažo anglies dioksido kiekio technologijų ekonomikos. Tikimasi, kad tai bus pasiekta visų pirma peržiūrint teisinę ir administracinę sistemą, kad būtų skatinamas atsinaujinančiųjų energijos išteklių naudojimas. Tikimasi, kad panaikinus esamus bendruosius apribojimus sausumos vėjo jėgainėms ir labiausiai vėjuotuose regionuose sukūrus specialiąsias zonas, kad būtų dar labiau palengvintas vėjo turbinų įrengimas, bus sudarytos sąlygos įrengti naujus vėjo jėgainių pajėgumus. Tikimasi, kad leidimų, skirtų atsinaujinančiuosius energijos išteklius naudojančioms elektrinėms, išdavimo procedūrų tobulinimas paskatins naudoti atsinaujinančiąją energiją. Tikimasi, kad prie atsinaujinančiųjų energijos išteklių plėtros prisidės ir didesnis prijungimo prie tinklo procedūrų skaidrumas, nuspėjamumas ir prieinamumas, nustatant tikslą, kad iki 2026 m. atsinaujinančiųjų išteklių energijos gamybos pajėgumai, kuriuos leidžiama prijungti prie tinklo, pasiektų 10 000 MW. Pagal ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, tokios reformos turėtų būti papildytos investicijomis į perdavimo ir skirstomųjų tinklų bei pažangiųjų tinklų, įskaitant pažangiuosius skaitiklius, plėtrą, taip pat saulės kolektorių ir saugyklų įrengimą. Viešųjų pastatų, ypač švietimo ir sveikatos priežiūros įstaigų, ir gyvenamųjų pastatų renovavimas, visų pirma keičiant langus ir modernizuojant gyvenamųjų pastatų šildymą, padės didinti energijos vartojimo efektyvumą;
- (37) visapusišku reformų ir investicijų į darnųjį transportą rinkiniu siekiama remti viešąjį keleivių transportą ir prekių gabenimą geležinkeliais. Tikimasi, kad taip bus sustiprinta bendra judumo ekosistema; tai turėtų būti naudinga visai ekonomikai ir turėtų padėti mažinti transporto sektoriaus priklausomybę nuo iškastinio kuro;
- (38) ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane taip pat numatytos reformos ir investicijos į tvarų vandens išteklių valdymą, kuriomis siekiama gerinti vandens tiekimą konkrečiuose regionuose, kuriuose vandens trūksta, visų pirma rekonstruojant esamos vandens išteklių valdymo sistemos elementus ir kuriant naujus vandens tiekimo kelius, sukurti gamtos procesais pagrįsto vandens sulaikymo sprendimus, patobulinti Vengrijos vandens išteklių valdymo stebėsenos sistemą vietos ir nacionaliniu lygmenimis ir skatinti ūkininkus taikyti tvarią vandens išteklių valdymo praktiką. Tikimasi, kad investicijos, susijusios su vandens išteklių valdymu, padės pagerinti vandens sulaikymą vietovėse, kuriose vandens trūksta, ir požeminio vandens išteklių apsaugą. Atitinkamomis tarpinėmis reikšmėmis užtikrinama, kad būtų įgyvendinti poveikio aplinkai vertinimo rezultatai ir sąlygos laikantis ES aplinkos teisės aktų, taip pat kad būtų išduodami atitinkami vandens ėmimo leidimai ir būtų

pasiekta gera paviršinio ir požeminio vandens telkinių, kuriems šios investicijos turės įtakos, ekologinė būklė;

- (39) į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktos tvaraus atliekų tvarkymo reformos ir investicijos, kuriomis, kaip tikimasi, bus prisidedama prie žaliosios pertvarkos, sukuriant patikimą ir palankią teisinę aplinką, kad būtų skatinamas perėjimas prie žiedinės ekonomikos, ir remiant antrinių žaliavų naudojimą. Tikimasi, kad šios priemonės padės Vengrijai pasiekti 2025 ir 2030 m. Sąjungos atliekų tvarkymo tikslus;
- (40) nors ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane nėra konkrečių priemonių, skirtų biologinei įvairovei, jame yra priemonių, kuriomis prisidedama prie klimato kaitos švelninimo, o tai gali būti naudinga ir biologinės įvairovės išsaugojimui, nes klimato kaita yra viena iš didžiausių grėsmių biologinei įvairovei. Vengrija atliko sisteminių reikšmingos žalos nedarymo vertinimą, kuris parodė, kad nė viena iš pasiūlytų priemonių nedaro žalos biologinei įvairovei;

Indėlis į skaitmeninę pertvarką

- (41) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies f punktą ir V priedo 2.6 kriterijų, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane yra priemonių, kuriomis dideliu mastu (A reitingas) prisidedama prie skaitmeninės pertvarkos arba dėl tos pertvarkos kylančių uždavinių. Priemonėms, kuriomis remiami skaitmeniniai tikslai, skiriama suma sudaro 29,8 % visų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytų asignavimų, apskaičiuotų pagal to reglamento VII priede pateiktą metodiką;
- (42) į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktos kelios priemonės, kuriomis siekiama pagerinti visų lygmenų švietimo skaitmeninius įgūdžius, suteikti daug galimybių mokiniams, studentams ir mokytojams dalyvauti skaitmeniniame švietime, taip pat integruoti skaitmeninio švietimo sprendimus į profesinį rengimą ir mokymą bei aukštąjį mokslą. Atsižvelgiant į šiuos tikslus, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytas mokytojų skaitmeninis mokymas ir investicijos į mokykloms, mokytojams ir moksleiviams skirtą IRT įrangą, daugiausia dėmesio skiriant nepalankiausioje padėtyje esantiems moksleiviams. Plane taip pat remiamas skaitmeninio mokymosi turinio, skirto profesinėms ir aukštosioms mokykloms, kūrimas;
- (43) ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatyta priemonių, kuriomis siekiama skaitmenizuoti konkrečius sektorius, visų pirma sveikatos, transporto ir energetikos sektorius. Sveikatos priežiūros skaitmenizavimas apima daug įvairių iniciatyvų, pvz., nuotolinės diagnostikos centro įkūrimą, dirbtinio intelekto pagrindu veikiančios sistemos skubios pagalbos tarnyboje diegimą, mobiliųjų sveikatos priežiūros programėlių kūrimą ir pagyvenusiems žmonėms skirtą nuotolinės pacientų stebėsenos sistemą. Tikimasi, kad įdiegus centrinę geležinkelio linijų eismo valdymo sistemą ir bendrą nacionalinę keleivių informavimo ir tarifų sistemą autobusams ir geležinkeliams pagerės viešojo transporto saugumas, kokybė ir patrauklumas. Tikimasi, kad pažangiųjų elektros energijos tinklų plėtra padės geriau susieti papildomus decentralizuotus atsinaujinančiosios energijos gamybos pajėgumus su esama sistema, kad tinklai būtų pritaikyti prie būsimų reikalavimų ir būtų galima geriau reguliuoti energijos gamybą;
- (44) tikimasi, kad priemonės, kuriomis stiprinami valdžios sektoriaus IRT sprendimai ir paslaugos, taip pat prisidės prie viešojo administravimo modernizavimo ir tobulinimo.

Pavyzdžiui, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytos priemonės, susijusios su mokestinių prievolių vykdymo procedūrų skaitmenine transformacija, tolesniu elektroninių viešųjų pirkimų sistemos plėtojimu ir prokuratūros bylų valdymo sistema;

Ilgalaikis poveikis

- (45) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies g punktą ir V priedo 2.7 kriterijų iš esmės numatoma, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas Vengrijai padarys ilgalaikį poveikį (A reitingas);
- (46) ilgalaikį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano poveikį lemia įvairios priemonės įvairiuose sektoriuose. Reformos, kuriomis remiama žalioji pertvarka, apima veiksmingesnę administracinę ir teisinę sistemą, skatinančią diegti atsinaujinančiuosius energijos išteklius, naują žiedinės ekonomikos politikos sistemą, geresnę vandens išteklių stebėseną ir geresnį informuotumą apie tvarų vandens išteklių valdymą. Be to, tikimasi, kad prie ilgalaikio plano poveikio prisidės viešųjų paslaugų efektyvumo didinimas jas skaitmenizuojant, įskaitant sveikatos priežiūros srityje. Kitos ilgalaikio poveikio priemonės yra susijusios su pažeidžiamiausių grupių integracijos į darbo rinką gerinimu ir palankių sąlygų neturinčių grupių bei mažiausiai išsivysčiusių vietovių švietimo rezultatais ir dalyvavimu švietimo sistemoje. Šias priemones papildoma investicijos į skaitmeninius įgūdžius;
- (47) tikimasi, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas reikšmingai prisidės prie institucinio atsparumo stiprinimo Vengrijoje. Tikimasi, kad to bus pasiekta stiprinant kovos su korupcija sistemą, didinant teismų nepriklausomumą ir gerinant sprendimų priėmimo proceso kokybę bei skaidrumą. Tikimasi, kad verslo aplinka bus gerinama taikant mokesčių sistemos tobulinimo, reguliavimo nuspėjamumo ir didesnės konkurencijos viešųjų pirkimų srityje priemones. Taip pat tikimasi, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas prisidės prie Vengrijos pensijų sistemos tvarumo ir patikimo biudžeto valdymo atliekant išlaidų peržiūrą;
- (48) ilgalaikį ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano poveikį taip pat galima sustiprinti užtikrinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano ir kitų paramos programų, be kita ko, finansuojamų sanglaudos politikos fondų lėšomis, sąveiką, visų pirma iš esmės sprendžiant giliai įsišaknijusias teritorines problemas ir skatinant darnų vystymąsi;

Stebėseną ir įgyvendinimą

- (49) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies h punktą ir V priedo 2.8 kriterijų, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pasiūlyta tvarka yra tinkama (A reitingas), kad būtų užtikrinta veiksminga ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano stebėseną ir įgyvendinimą, įskaitant numatomą tvarkaraštį, tarpines bei siektinas reikšmes ir susijusius rodiklius;
- (50) ministerijos, atsakingos už Sąjungos paramos įgyvendinimą, valstybės sekretoriaus pavaduotojo biuras, atsakingas už ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimą (toliau – nacionalinė institucija), yra atsakingas už bendrą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano koordinavimą ir pažangos įgyvendinant tarpines ir siektinas reikšmes stebėseną. Jis taip pat koordinuoja ataskaitų apie tarpinių ir siektinų reikšmių, įskaitant susijusius rodiklius, įgyvendinimą, ir duomenų, pvz., apie galutinius paramos gavėjus, teikimą. Nacionalinė institucija yra atsakinga už

mokėjimo prašymų, valdymo deklaracijų ir audito santraukų rengimą. Šioms užduotims vykdyti nacionalinei institucijai yra paskirtos aiškios pareigos ir ji vadovaujasi specialia ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimo struktūra. Pažanga siekiant tinkamai įgyvendinti tarpines ir siektinas reikšmes bus stebima reguliariai atnaujinant duomenis stebėsenos informacinėje sistemoje, kuri turi būti įdiegta ne vėliau kaip iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo, kartu su tinkamomis priemonėmis, užtikrinančiomis stebėsenos informacinės sistemos duomenų savalaikiškumą, patikimumą ir teisingumą. Be to, reikėtų nustatyti konkrečias įvairių priemonių stebėsenos priemones, kad būtų galima iš anksto nustatyti įgyvendinimo riziką ir vėlavimą bei prireikus įsikišti, taip užtikrinant, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytos priemonės būtų įgyvendinamos laiku;

- (51) Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane nustatytos tarpinės ir siektinos reikšmės yra tinkamos jo įgyvendinimo stebėsenai vykdyti. Šios tarpinės ir siektinos reikšmės atitinkamai atspindi bendrą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano užmojų lygį, yra aiškios ir realistiškos. Jos yra deramai parengtos, susietos su aktualiais, priimtinais ir tvirtais rodikliais, kurie turėtų užtikrinti tinkamą įgyvendinimo stebėseną. Tarpinės ir siektinos reikšmės taip pat svarbios jau baigtoms įgyvendinti priemonėms, kurios atitinka reikalavimus pagal Reglamento (ES) 2021/241 17 straipsnio 2 dalį. Norint pagrįsti mokėjimo prašymą, reikia laikui bėgant patenkinamai pasiekti tarpines ir siektinas reikšmes;
- (52) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad apie finansinę paramą pagal Priemonę būtų pranešama ir patvirtinama pagal Reglamento (ES) 2021/241 34 straipsnį. Techninės paramos, reikalingos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planams įgyvendinti, valstybės narės gali prašyti pagal techninės paramos priemonę, nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/240⁵;

Išlaidų įvertinimas

- (53) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies i punktą ir V priedo 2.9 kriterijų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pateiktas visų numatytų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano išlaidų sumos pagrindimas iš dalies (B reitingas) yra pagrįstas, patikimas, atitinka išlaidų veiksmingumo principą ir yra proporcingas tikėtinam nacionaliniam ekonominiam ir socialiniam poveikiui;
- (54) Vengrija apskritai pateikė išsamiai suskirstytas atskiras investicijų ir reformų išlaidų sąmatas, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtraukdama susijusias išlaidas. Išlaidų vertinimas rodo, kad daugumos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane nurodytų išlaidų yra pagrįstos ir tikėtinos. Išlaidų apskaičiavimą pagrindžiančiuose įrodymuose pagrįstai paaiškinti pagrindiniai siūlomų priemonių išlaidas lemiantys veiksniai, nors dėl įvairių priemonių pateiktų įrodymų apimtis ir išsamumas skiriasi. Daugiausia pateikti ankstesni projektai, faktiniai konkursų duomenys arba kiti lyginamieji duomenys apie pagrindinius sąnaudų veiksnius, kuriais remiamasi sudarant išlaidų sąmatas. Kai kuriais atvejais išsami informacija apie metodiką ir prielaidas, naudotas išlaidų sąmatoms sudaryti, yra ribota, o tai trukdo visapusiškai teigiamai įvertinti išlaidų sąmatas. Vengrija taip pat pateikė išsamius daugumos priemonių patvirtinamuosius dokumentus, kuriais grindžiamas išlaidų

---

⁵ 2021 m. vasario 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/240, kuriuo nustatoma techninės paramos priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 1).

sąmatų pagrindimas ir įrodymai. Be to, Vengrija pateikė pakankamai informacijos ir užtikrino, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano išlaidos nėra padengiamos iš kitų esamų ar planuojamų Sąjungos finansavimo šaltinių. Galiausiai visų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytų išlaidų suma atitinka išlaidų veiksmingumo principą ir yra proporcinga tikėtinam nacionaliniam ekonominiam ir socialiniam poveikiui;

Sąjungos finansinių interesų apsauga

- (55) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies j punktą ir V priedo 2.10 kriterijų, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane pasiūlyta tvarka ir šiame sprendime pateiktos papildomos priemonės yra tinkamos (A reitingas), kad naudojant pagal tą reglamentą skirtas lėšas būtų užkirstas kelias korupcijai, sukčiavimui ir interesų konfliktams, jie būtų nustatyti ir ištaisyti, ir ta tvarka numatoma veiksmingai užkirsti kelią dvigubam finansavimui pagal tą reglamentą ir kitas Sąjungos programas. tai netrukdo taikyti kitų įrankių ir priemonių, kuriais skatinama laikytis Sąjungos teisės ir užtikrinti, kad jos būtų laikomasi, be kita ko, siekiant užkirsti kelią korupcijai, sukčiavimui ir interesų konfliktams, jiems nustatyti ir pašalinti, taip pat siekiant apsaugoti Sąjungos finansus pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES, Euratomas) 2020/2092⁶;
- (56) pagal Reglamento (ES) 2021/241 20 straipsnio 5 dalies e punktą, siekiant užtikrinti atitiktį to reglamento 22 straipsniui, turėtų būti nustatytos su Sąjungos finansinių interesų apsauga susijusios tarpinės reikšmės, įdiegiant tinkamą kontrolės sistemą. Numatoma, kad patenkinamas šių tarpinių reikšmių įvykdymas užtikrins vidaus kontrolės sistemos tinkamumą pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies j punktą. Atsižvelgiant į tai, kad išankstinės veiksmingos vidaus kontrolės sistemos veikimo sąlygos yra patikima ir veiksminga kovos su korupcija sistema, tvirtos priemonės, kuriomis siekiama veiksmingai užkirsti kelią sukčiavimui, korupcijai, interesų konfliktams ir kitiems neteisėtiems veiksams įgyvendinant Sąjungos paramą, juos nustatyti ir ištaisyti, taip pat konkurencinga ir skaidri viešųjų pirkimų sistema ir teismų nepriklausomumas, atitinkamoms reformoms turėtų būti nustatytos tarpinės reikšmės, o Priemonės lėšos turėtų būti išmokamos su sąlyga, kad tos reikšmės bus pasiektos. Atsižvelgiant į tai, kad šios tarpinės reikšmės turėtų būti nustatytos siekiant užtikrinti Sąjungos finansinių interesų apsaugą ir sukurti tinkamą kontrolės sistemą prieš Komisijai suteikiant leidimą atlikti bet kokį mokėjimą pagal Priemonę, Vengrija visas tarpines reikšmes, susijusias su kontrolės sistema⁷, turėtų pasiekti iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo, ir, kol jos nėra pasiektos, jokie mokėjimai pagal Priemonę negali būti atliekami. Šis reikalavimas atitinka taisomasias priemones, kurias Vengrija pasiūlė vykstant procedūrai pagal Reglamento (ES, Euratomas) 2020/2092 dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo⁸ 6 straipsnį, ir nedaro joms poveikio;

⁶ 2020 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2020/2092 dėl bendro Sąjungos biudžeto apsaugos sąlygų režimo (OL L 4333 I, 2020 12 22, p. 1).

⁷ Taip yra 160, 166, 169, 171, 174, 175, 195, 197, 198, 200, 201, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227 ir 228 tarpinių reikšmių atveju.

⁸ Kaip apibrėžta priede, pridedame prie aiškinamojo memorandumo, pridedamo prie Komisijos pasiūlymo dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo dėl priemonių Sąjungos biudžetui apsaugoti nuo teisinės valstybės principų pažeidimų Vengrijoje (COM(2022) 485 *final*).

- (57) visų pirma patikima ir veiksminga kovos su korupcija sistema yra būtina siekiant užkirsti kelią pažeidimams, pavyzdžiui, sukčiavimui, korupcijai ar interesų konfliktams, juos nustatyti ir ištaisyti, taip užtikrinant veiksmingą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano ir Sąjungos finansinių interesų apsaugos audito ir kontrolės tvarką. Atsižvelgiant į tai, siekiant užtikrinti atitiktį 22 straipsniui, turėtų būti įgyvendintos tam tikros ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano priemonės. Tarp šių priemonių yra profesinio sąžiningumo institucijos įsteigimas, siekiant veiksmingai sustiprinti sukčiavimo, interesų konfliktų ir korupcijos, taip pat kitų neteisėtų veiksmų ir pažeidimų, susijusių su Sąjungos paramos įgyvendinimu, prevenciją, nustatymą ir ištaisymą, ypač daug dėmesio skiriant viešiesiems pirkimams ir turto deklaracijų patikimumo užtikrinimui. Taip pat turėtų būti įsteigta patikima ir veiksminga kovos su korupcija darbo grupė, kurioje dalyvautų daug nepriklausomų nevyriausybinė organizacijų atstovų ir kuri nagrinėtų esamas kovos su korupcija priemones ir rengtų pasiūlymus, kaip pagerinti korupcijos ir kitų veiksmų, pavyzdžiui, nepotizmo, favoritizmo ar „sukamųjų durų“ reiškinio tarp viešojo ir privačiojo sektorių, nustatymą, tyrimą, baudžiamąjį persekiojimą ir sankcijų už juos taikymą. Be to, reikėtų nustatyti taisykles, kuriomis siekiama plėsti turto deklaracijų subjektinę ir materialinę taikymo sritį bei sustiprinti viešojo intereso turto valdymo fondų, vykdančių viešojo intereso veiklą, ir jų įsteigtų ar išlaikomų juridinių asmenų naudojimosi Sąjungos parama priežiūrą ir skaidrumą. Galimybės veiksmingai teismine tvarka peržiūrėti prokuratūros ar tyrimo institucijos sprendimus nenagrinėti pranešimo apie nusikaltimą arba nutraukti baudžiamąją bylą suteikimas taip pat turėtų prisidėti prie kovos su korupcija sistemos stiprinimo, o netiesiogiai – prie prokuratūros pastangų kovoti su korupcija stiprinimo. Taip pat reikėtų didinti viešųjų duomenų, visų pirma susijusių su viešųjų lėšų naudojimu, skaidrumą ir galimybes su jais susipažinti, nes tai gali padėti stiprinti kovos su korupcija sistemą palengvinant nepriklausomą priežiūrą. Todėl siekiant užtikrinti, kad šios priemonės būtų veiksmingai įgyvendintos iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo, turėtų būti nustatytos šešios tarpinės reikšmės;
- (58) priemonių, skirtų veiksmingai užkirsti kelią sukčiavimui, korupcijai, interesų konfliktams ir kitiems neteisėtiems veiksams, juos nustatyti ir ištaisyti įgyvendinant Sąjungos paramą apskritai, stiprinimas yra svarbi išankstinė sąlyga siekiant užtikrinti, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano audito ir kontrolės priemonės būtų veiksmingos, o Sąjungos finansiniai interesai būtų veiksmingai apsaugoti viso ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimo metu. Atsižvelgiant į tai, turėtų būti įgyvendintos tam tikros ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano priemonės. Siekiant sustiprinti interesų konfliktų prevenciją ir kontrolę įgyvendinant Sąjungos paramą, turėtų būti įsteigtas naujas vidaus audito ir profesinio sąžiningumo direktoratas, kuris užtikrintų reguliarią ir veiksmingą interesų konfliktų deklaracijų kontrolę ir tirtų pranešimus apie įtariamus interesų konfliktus. Sugriežtintomis teisinėmis nuostatomis turėtų būti užtikrinta, kad būtų sustiprintas sukčiavimo, interesų konfliktų ir dvigubo finansavimo rizikos valdymas, prevencija, nustatymas ir ištaisymas, kad būtų įdiegtos veiksmingos taisyklės, procedūros ir kontrolės mechanizmai, susiję su interesų konfliktų deklaravimu ir kad svarbiausias pareigas užimantys darbuotojai būtų reguliariai rotuojami ir būtų užtikrinta veiksminga jų priežiūra. Taip pat turėtų būti parengtos tinkamos gairės, užtikrinančios, kad visos įstaigos, dalyvaujančios įgyvendinant ir kontroliuojant Sąjungos paramą bet kuriuo lygmeniu, žinotų savo užduotis, atsakomybę ir pareigas, susijusias su interesų konfliktų prevencija, nustatymu ir ištaisymu. Be to, reikėtų

parengti išsamią ir veiksmingą kovos su korupcija ir sukčiavimu strategiją, skirtai bet kokiai Sąjungos paramai, ir ji turėtų būti papildyta išsamiu veiksmy planu. Turėtų būti nustatytos ir tinkamos procedūros, kuriomis būtų užtikrintas visapusiškas ir veiksmingas rizikos vertinimo ir duomenų gavybos priemonės „Arachne“ ir veiksmingi tolesni veiksmai, susiję su rizika, apie kurią pranešama naudojantis ta sistema. Galiausiai, siekiant geriau nustatyti sukčiavimo atvejus, reikėtų nustatyti teises priemonės, kuriomis būtų užtikrinta, kad OLAF galėtų veiksmingai atlikti tyrimus ir patikrinimus vietoje. Todėl siekiant užtikrinti, kad šios priemonės būtų veiksmingai įgyvendintos iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo, turėtų būti nustatytos aštuonios tarpinės reikšmės;

- (59) siekiant užkirsti kelią pažeidimams, įskaitant sukčiavimą, korupciją ar interesų konfliktus, būtinas didesnis skaidrumas ir konkurencija viešųjų pirkimų srityje, todėl tai yra išankstinė veiksmingo vidaus kontrolės sistemos veikimo sąlyga. Atsižvelgiant į tai, turėtų būti įgyvendintos tam tikros ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano priemonės. Jos turėtų apimti stebėsenos priemonės, kuri vertintų viešųjų pirkimų procedūrų, kurių metu pateikiamas vienintelis pasiūlymas, dalį, sukūrimą ir veiklos rezultatų vertinimo sistemos, pagal kurią reguliariai būtų vertinamas viešųjų pirkimų veiksmingumas ir ekonominis efektyvumas, taip pat ribotos konkurencijos priežastys tuose sektoriuose, kuriuose konkurencija yra maža, įdiegimą. Taip pat turėtų būti įdiegta paramos schema, kuria labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms būtų sudaromos palankesnės sąlygos dalyvauti viešųjų pirkimų procedūrose, ir priemonės, skirtos elektronei viešųjų pirkimų sistemai plėtoti, siekiant palengvinti nepriklausomą viešųjų pirkimų konkurencijos priežiūrą ir analizę, nes tai yra išankstinė sąlyga, kad būtų veiksmingai įgyvendintas išipareigojimas mažinti viešųjų pirkimų procedūrų, kurių metu pateikiamas vienintelis pasiūlymas, dalį ir palengvinti viešųjų pirkimų sistemos viešąją priežiūrą. Todėl siekiant užtikrinti, kad šios priemonės būtų veiksmingai įgyvendintos iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo, turėtų būti nustatytos penkios tarpinės reikšmės. Be šių tarpinių reikšmių, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą taip pat turėtų būti įtrauktos paskesnės siektinos reikšmės, kad per plano įgyvendinimo laikotarpį būtų galima stebėti ir užtikrinti viešųjų pirkimų procedūrų, kurių metu pateikiamas vienintelis pasiūlymas, dalies mažinimą;
- (60) atsižvelgiant į tai, kad veiksmingas teismų nepriklausomumas yra išankstinė vidaus kontrolės sistemos veikimo sąlyga, turėtų būti nustatytos reformų tarpinės reikšmės, kuriomis siekiama sustiprinti Nacionalinės teismų tarybos santykinį vaidmenį ir įgaliojimus, palyginti su Nacionalinio teismų biuro pirmininko įgaliojimais, sustiprinti Aukščiausiojo Teismo (vengr. *Kúria*) teisėjų nepriklausomumą, pašalinti kliūtis kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą su prašymu priimti prejudicinį sprendimą ir panaikinti galimybę valdžios institucijoms ginčyti galutinius teismų sprendimus Konstituciniame Teisme. Tikimasi, kad šios reformos padės apsaugoti Sąjungos finansinius interesus. Šis reikalavimas nedaro poveikio Vengrijos pareigai bet kuriuo metu laikytis išipareigojimų pagal Sąjungos teisę, visų pirma Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 19 straipsnio 1 dalį, kaip ją išaiškino Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, kuri yra viena pagrindinių ES *acquis* sudedamųjų dalių. Todėl siekiant užtikrinti, kad šios priemonės būtų veiksmingai įgyvendintos iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo, turėtų būti nustatytos keturios tarpinės reikšmės;

- (61) ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatyta vidaus kontrolės sistema grindžiama patikimais procesais ir struktūromis, joje aiškiai nustatyti skirtingų institucijų, dalyvaujančių įgyvendinant planą, vykdančių jo stebėseną, kontrolę ir auditą, vaidmuo ir atsakomybė bei sąveika. Todėl kontrolės ir audito funkcijas bei atsakomybę galima aiškiai atskirti. Nacionalinė institucija yra atsakinga už bendrą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano koordinavimą, tarpinių ir siektinų reikšmių įgyvendinimo pažangos stebėseną, įgyvendinančių institucijų, papildomas dotacijas teikiančių įstaigų ir galutinių paramos gavėjų kontrolę, taip pat už mokėjimo prašymų ir susijusių valdymo deklaracijų, grindžiamų patikrintais stebėsenos sistemos duomenimis, rengimą ir pateikimą Komisijai. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano audito institucijos vaidmuo yra paskirtas Europos fondų audito generaliniam direktoratui (EUTAF), kuris turi reikiamų pajėgumų ir administravimo patirties, kad galėtų vykdyti susijusias audito užduotis pagal tarptautiniu mastu pripažintus audito standartus. EUTAF yra atsakingas už sistemos auditą ir pagrindinius įgyvendintų tarpinių ir siektinų reikšmių testus, kuriais remiantis rengiama audito santrauka, Komisijai pateiktina kartu su mokėjimo prašymais. Be to, siekiant užtikrinti veiksmingą ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimo auditą, tikimasi, kad EUTAF priims veiksmingą audito strategiją, atitinkančią tarptautiniu mastu pripažintus audito standartus. Turėtų būti skirta pakankamai išteklių, kad būtų užtikrintas EUTAF nepriklausomumas ir jo gebėjimas veiksmingai ir laiku atlikti savo užduotis. Su tuo susijusios dvi tarpinės reikšmės turėtų būti pasiektos iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo;
- (62) tikimasi, kad centrinių tarnybų, kurioms pavesta įgyvendinti ir koordinuoti ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, t. y. nacionalinės institucijos, administraciniai gebėjimai bus pakankami jų numatytiems vaidmenims ir užduotims atlikti. Nacionalinei institucijai turėtų padėti įgyvendinančios institucijos, kurioms pavesta atlikti tam tikras įgyvendinimo užduotis nacionalinės institucijos vardu, patikrinus, ar jos turi reikiamų išteklių ir kompetencijos toms užduotims veiksmingai ir laiku atlikti. Įgyvendinančios institucijos ir nacionalinė institucija turėtų reguliariai ir sistemingai kontroliuoti galutinius paramos gavėjus. Nacionalinė institucija taip pat turėtų reguliariai prižiūrėti įgyvendinančių institucijų darbą. Be to, nepriklausomai nuo kitų kontrolės institucijų, reguliarią kontrolę, susijusią su interesų konfliktais, turėtų vykdyti naujai įsteigtas vidaus audito ir sąžiningumo direktoratas. Prieš pateikiant pirmąjį mokėjimo prašymą turėtų būti pasiekta tarpinė reikšmė, susijusi su vyriausybės nutarimo, kuriuo nustatomi visų įstaigų, dalyvaujančių įgyvendinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, vykdančių jo įgyvendinimo auditą ir kontrolę, teisiniai įgaliojimai, įsigaliojimu;
- (63) siekiant užtikrinti visų reikiamų duomenų apie galutinius paramos gavėjus, rangovus, subrangovus ir tikruosius savininkus rinkimą, saugojimą ir prieinamumą stebėsenos informacijos sistemoje, kuri yra kuriama ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano tikslais, turėtų būti įdiegtos atitinkamos procedūros. Įdiegti išsamūs kelių lygmenų kontrolės mechanizmai, kad būtų užtikrintas stebėsenos informacinės sistemos duomenų patikimumas ir teisingumas. Todėl turėtų būti nustatyta tarpinė reikšmė siekiant užtikrinti, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimo stebėsenos duomenų saugyklos sistemos funkcijos būtų visiškai funkcionalios ir veikiančios, įskaitant bent jau funkcijas, susijusias su duomenų rinkimu ir siektinų bei tarpinių reikšmių įgyvendinimo stebėseną, taip pat su duomenų, reikalaujamų pagal Reglamento (ES) 2021/241 22 straipsnio 2 dalies d punktą,

rinkimu, saugojimu ir prieigos prie jų užtikrinimu. Ši tarpinė reikšmė turėtų būti pasiekta iki pirmojo mokėjimo prašymo pateikimo;

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano darna

- (64) pagal Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalies k punktą ir V priedo 2.11 kriterijų, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą dideliu mastu (A reitingas) įtrauktos reformų ir viešųjų investicijų projektų įgyvendinimo priemonės laikomos darniais veiksmais;
- (65) Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano komponentai sudaro subalansuotą tarpusavyje derančių ir viena kitos poveikį sustiprinančių reformų ir investicijų derinį. Komponentus sudarančių priemonių suderinamumas užtikrinamas investicijas vykdant kartu su atitinkamomis reformomis, taip pat užtikrintas skirtingų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano komponentų suderinamumas. Kelių komponentų priemonėmis siekiama pagerinti švietimo rezultatus, vykdant tikslinius mokiniams, mokytojams ir mokykloms skirtus veiksmus, daugiausia dėmesio skiriant palankių sąlygų neturintiems mokiniams ir skaitmeniniam švietimui. Į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą įtrauktos energetikos srities priemonės, pagal kurias teikiama parama investicijoms į gyvenamųjų ir viešųjų pastatų, visų pirma švietimo ir sveikatos priežiūros įstaigų energijos vartojimo efektyvumo didinimą. Skaitmeninė transformacija sistemingai skatinama visame plane, derinant skaitmenizavimo iniciatyvų reformas ir investicijas į IRT įrangą bei įgūdžių ugdymą tokiuose sektoriuose kaip švietimas, sveikatos priežiūra, energetika, transportas ir viešasis administravimas. Daugeliui plane numatytų investicijų įgyvendinti reikia veiksmingų viešųjų pirkimų procedūrų, todėl į planą įtrauktas veiksmingas priemonių rinkinys, skirtas viešųjų pirkimų sistemos konkurencijai, veiksmingumui ir skaidrumui didinti. Tikimasi, kad kai kurios reformos turės kompleksinį poveikį teisės aktų kokybei ir veiksmingumui visose srityse, pavyzdžiui, priemonės, kuriomis siekiama pagerinti sprendimų priėmimo kokybę ir skaidrumą. Pagal komponentus siūlomos priemonės viena kitai neprieštarauja ir nemažina viena kitos veiksmingumo, taip pat nenustatyta jokio komponentų nenuoseklumo ar prieštaravimų;

Lygybė

- (66) ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytos kelios priemonės lyčių lygybės ir lygių galimybių srities uždaviniams spręsti. Tikimasi, kad didesnis ikimokyklinio amžiaus vaikų priežiūros paslaugų prieinamumas padidins tėvų galimybes vienodomis sąlygomis dalyvauti darbo rinkoje ir prisidės prie jų profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyros. Tikimasi, kad parama specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų ir mokinių ugdymui sustiprins įtraukįjį švietimą. Tikimasi, kad knyginių kompiuterių tiekimas mokiniams ir mokytojams parengus materialinės padėties tikrinimo strategiją ir modernių vaizdavimo priemonių bei kitų IT įrenginių įrengimas mokyklose, pirmenybę teikiant mokykloms, kuriose mokosi daug palankių sąlygų neturinčių mokinių, pagerins vienodas galimybes įgyti išsilavinimą ir prisidės prie socialinės nelygybės mažinimo. Tikimasi, kad mažų, prastus rezultatus pasiekiančių pagrindinio ugdymo mokyklų klasių integravimas į didesnes mokyklas gretimose vietovėse pagerins galimybes prastai besimokantiems ir palankių sąlygų neturintiems vaikams įgyti kokybišką išsilavinimą. Tikimasi, kad priemonės, skatinančios pradinės ir pagrindinės mokyklas didinti palankių sąlygų neturinčių mokinių dalį, sumažins segregaciją valstybinėse mokymo įstaigose. Tikimasi, kad investicijos į transporto sektorių, pavyzdžiui, žemagrindžiai autobusai ir atnaujintos

traukinių stotys, pagerins prieinamumą neįgaliesiems. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane taip pat numatytos integruotos intervencinės priemonės, skirtos socialinei įtraukčiai skatinti, daugiausia dėmesio skiriant nepalankioje padėtyje esančių gyvenviečių gyventojams, įskaitant romus. Tikimasi, kad vyresnio amžiaus žmonių priežiūros skaitmenizavimo priemonės padės įgyvendinti 2021–2030 m. Europos neįgaliųjų teisių strategiją;

Saugumo įsivertinimas

- (67) Vengrijos vertinimu, saugumo įsivertinimas nėra būtinas pagal Reglamento (ES) 2021/241 18 straipsnio 4 dalies g punktą, todėl jis nebuvo pateiktas;

Konsultacijų procesas

- (68) 2021 m. kovo–balandžio mėn. ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano projektas buvo paskelbtas pastaboms. Vengrija ne tik pateikė informaciją plačiajai visuomenei, bet ir tiesiogiai kreipėsi į 461 organizaciją, pavyzdžiui, savivaldybes, nevyriausybinės organizacijas, aukštojo mokslo organizacijas, profesines sąjungas, mokslo organizacijas, ragindama jas pateikti nuomonę ir pasiūlymus. Iš jų 88 organizacijos pateikė pastabų su daugiau kaip 1 260 įvairių pasiūlymų. Atsižvelgiant į tam tikras pastabas, ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas buvo iš dalies pakeistas, pavyzdžiui, siekiant geriau apibrėžti priemones, kuria remiamos tvarios namų ūkių šildymo sistemos, taikymo sritį. Tačiau kai kurie suinteresuotieji subjektai šį procesą kritikavo tvirtindami, kad išsamus ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano turinys nebuvo viešai paskelbtas pakankamai anksti, kad jie galėtų pateikti prasmingų pastabų ir kad į jų pastabas nebuvo galima atsižvelgti. Be oficialių konsultacijų, 2021 m. regioniniu ir nacionaliniu lygmenimis buvo surengtos kelios konferencijos su suinteresuotaisiais subjektais, kurių metu buvo nagrinėjamos įvairios temos. Vengrija naują ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano projekto versiją paskelbė 2021 m. rugpjūčio mėn., tačiau nuo to laiko nepaskelbė jokios patikslintos versijos ir nedalyvavo papildomose konsultacijose dėl 2022 m. atliktų ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano pakeitimų;
- (69) siekiant užtikrinti, kad atitinkami subjektai prisiimtų atsakomybę, į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytų investicijų ir reformų įgyvendinimo procesą labai svarbu įtraukti visas vietos valdžios institucijas ir suinteresuotuosius subjektus, įskaitant socialinius partnerius. Šiuo tikslu ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatyta priemonė parengti strategiją, kuria būtų užtikrintas veiksmingas suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas įgyvendinant ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą, įskaitant stebėsenos komitetą, kuriame aktyviai dalyvautų nepriklausomos pilietinės visuomenės organizacijos ir kuris atidžiai stebėtų plano įgyvendinimą bei teiktų rekomendacijas nacionalinei institucijai, sukūrimą. Be to, keliose priemonėse nustatyti konkretūs įpareigojimai aiškiai užtikrinti sistemingą socialinių partnerių ir suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą įgyvendinimo procese;

Teigiamas įvertinimas

- (70) Komisijai teigiamai įvertinus Vengrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planą ir padarius išvadą, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas pakankamai atitinka Reglamente (ES) 2021/241 nustatytus vertinimo kriterijus pagal to reglamento 20 straipsnio 2 dalį, šiame sprendime turėtų būti išdėstytos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planui įgyvendinti būtinos reformos ir investiciniai

projektai, atitinkamos tarpinės bei siektinos reikšmės ir rodikliai, taip pat ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planui įgyvendinti kaip negražintina finansinė parama Sąjungos teikiama suma;

Finansinis įnašas

- (71) Vengrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano visos numatytos išlaidos yra 2 299 592 927 602 HUF arba, remiantis laikotarpio nuo 2022 m. balandžio 1 d. iki 2022 m. rugsėjo 30 d. vidutiniu ECB pagrindiniu EUR ir HUF keitimo kursu, 5 824 260 891 EUR. Kadangi ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planas pakankamai atitinka vertinimo kriterijus, nustatytus Reglamente (ES) 2021/241, be to, visų jame numatytų išlaidų suma yra didesnė už Vengrijai teikiamą didžiausią finansinį įnašą, Vengrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planui skiriamas finansinis įnašas turėtų būti lygus Vengrijai teikiamo finansinio įnašo visai sumai;
- (72) pagal Reglamento (ES) 2021/241 11 straipsnio 2 dalį didžiausio finansinio įnašo Vengrijai apskaičiavimas buvo atnaujintas 2022 m. birželio 30 d. Iš esmės pagal to reglamento 23 straipsnio 1 dalį dabar Vengrijai turėtų būti pateikta suma, neviršijanti to reglamento 11 straipsnio 1 dalies a punkte nurodyto didžiausio finansinio įnašo, dėl kurios teisinis įsipareigojimas būtų prisiimtas ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 31 d., ir suma, neviršijanti atnaujinto didžiausio finansinio įnašo, apskaičiuoto pagal to reglamento 11 straipsnio 2 dalį, dėl kurios teisinis įsipareigojimas būtų prisiimtas nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.;
- (73) teiktina parama turi būti finansuojama lėšomis, kurias remdamasi Tarybos sprendimo (ES, Euratomas) 2020/2053 5 straipsniu Komisija skolinasi Sąjungos vardu⁹. Parama turėtų būti išmokama dalimis, kai Vengrija patenkinamai pasieks nustatytas atitinkamas su ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimu susijusias tarpines ir siektinas reikšmes;
- (74) šis sprendimas neturėtų daryti poveikio jokių procedūrų, susijusių su Sąjungos lėšų skyrimu pagal bet kurią kitą Sąjungos programą, išskyrus Priemonę, arba procedūrų, kurios susijusios su vidaus rinkos veikimo iškraipymu ir gali būti vykdomos, visų pirma pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnius, rezultatams. Jis nėra viršesnis už reikalavimą, kad pagal Sutarties 108 straipsnį valstybės narės praneštų Komisijai apie galimos valstybės pagalbos atvejus,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimo patvirtinimas

Vengrijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įvertinimas remiantis Reglamento (ES) 2021/241 19 straipsnio 3 dalyje numatytais kriterijais patvirtinamas. Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plane numatytos reformos ir investiciniai projektai, jo stebėsenos ir įgyvendinimo tvarka ir tvarkaraštis, įskaitant atitinkamas tarpines ir siektinas reikšmes, atitinkami rodikliai, susiję su numatytų tarpinių ir siektinų reikšmių pasiekimu, ir Komisijai užtikrinamos visapusiškos prieigos prie pagrindinių susijusių duomenų tvarka yra išdėstyti šio sprendimo priede.

⁹ OL L 424, 2020 12 15, p. 1.

2 straipsnis
Finansinis įnašas

1. Sąjunga Vengrijai kaip negražintiną paramą pateikia 5 811 147 717 EUR finansinį įnašą¹⁰. Dėl pateikiamos 4 639 429 967 EUR sumos turi būti teisiškai įsipareigota ne vėliau kaip 2022 m. gruodžio 31 d. Dėl papildomai pateikiamos 1 171 717 750 EUR sumos turi būti teisiškai įsipareigota nuo 2023 m. sausio 1 d. iki 2023 m. gruodžio 31 d.
2. Sąjungos finansinį įnašą Komisija Vengrijai pateikia dalimis pagal priedą. Komisija paramos dalis gali išmokėti viena ar keliomis dalinėmis išmokomis. Dalinių išmokų dydis priklauso nuo turimo finansavimo.
3. Paramos dalių išmokėjimas pagal finansavimo susitarimą priklauso nuo turimo finansavimo ir pagal Reglamento (ES) 2021/241 24 straipsnį priimto Komisijos sprendimo, kad Vengrija patenkinamai pasiekė nustatytas atitinkamas su ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano įgyvendinimu susijusias tarpines ir siektinas reikšmes. Įsigaliojus 1 dalyje nurodytiems teisiniams įsipareigojimams, tam, kad atitiktų mokėjimo reikalavimus, Vengrija tarpines ir siektinas reikšmes turi pasiekti ne vėliau kaip 2026 m. rugpjūčio 31 d.

3 straipsnis
Adresatas

Šis sprendimas skirtas Vengrijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas

---

¹⁰ Ši suma atitinka finansinį asignavimą atėmus Vengrijos proporcingą išlaidų dalį pagal Reglamento (ES) 2021/241 6 straipsnio 2 dalį, apskaičiuotą pagal to reglamento 11 straipsnyje nurodytą metodiką.